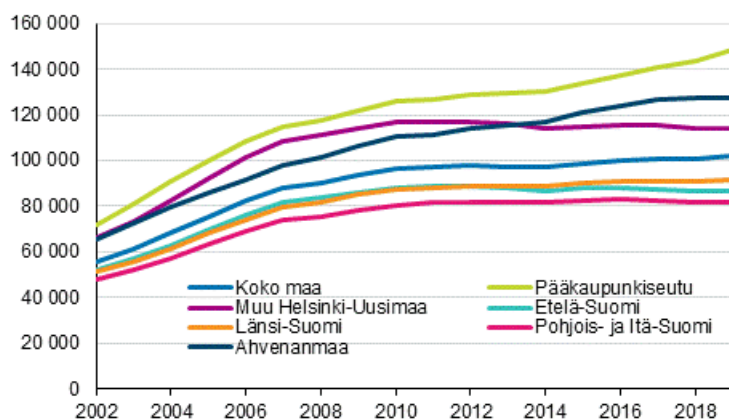

Velkaantumistilasto 2019

Pääkaupunkiseudulla suurimmat asuntovelat

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli vuonna 2019 asuntovelkaa keskimäärin 102 240 euroa, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Edellisvuodesta keskimääräinen asuntovelka kasvoi reaalisesti 1,2 prosenttia. Eniten asuntovelkaa oli pääkaupunkiseudun asutokunnilla, keskimäärin 148 500 euroa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelat kasvoivatkin eniten, 3,4 prosenttia edellisvuodesta. Muualla Suomessa muutokset keskimääräisissä asuntoveloissa olivat pieniä. Vähiten asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla, keskimäärin 81 700 euroa.

Asuntovelallisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa

Vuonna 2019 Suomessa oli 1,45 miljoonaa asutokuntaa, joilla oli velkaa. Velallisia asutokuntia oli siten hieman yli puolet, 53 prosenttia kaikista asutokunnista. Velkaa niillä oli yhteensä 126,9 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti kaksi prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Asutokuntien veloista oli asuntovelkaa 89,6 miljardia, elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa 8,9 miljardia ja muuta velkaa 28,4 miljardia euroa. Muu velka käsittää kulutukseen ja suurehkoihin hankintoihin otetut velat sekä opintovelat. Eniten, 7,2 prosenttia edellisvuodesta kasvoivat elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velat. Asutokuntien muut velat kasvoivat 4,2 prosenttia ja asuntovelat prosentin edellisvuodesta.

Neljänneksellä velallisista asutokunnista oli velkaa korkeintaan 10 000 euroa ja puolella korkeintaan 50 000 euroa vuonna 2019. Asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli 166 700 eli 6,1 prosenttia kaikista ja 11,5 prosenttia velallisista asutokunnista. Edellisvuodesta niin velkaisten

asuntokuntien lukumäärä kasvoi neljä prosenttia. Vähintään 300 000 euroa velkaa oli 60 300 asuntokunnalla eli 2,2 prosentilla kaikista ja 4,2 prosentilla velallisista asuntokunnista. Näiden asuntokuntien määrä kasvoi seitsemän prosenttia edellisvuodesta.

Kolmanneksella kaikista asuntokunnista eli 875 900 asuntokunnalla oli asuntovelkaa. Asuntovelallisia asuntokuntia oli jokseenkin yhtä paljon kuin vuotta aiemmin. Useimmiten asuntovelkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asuntokunnista 60 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisimpia asuntovelat olivat nuorimmilla ja vanhimmilla asuntokunnilla: alle 25-vuotiaiden asuntokunnista seitsemällä ja vähintään 65-vuotiaiden asuntokunnista 11 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2019.

Asuntovelat olivat yleisiä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Asuntokunnista, joissa oli kaksi aikuista sekä lapsia, 71 prosentilla oli asuntovelkaa. Asuntovelkaa niillä oli keskimäärin 138 700 euroa vuonna 2019. Asuntovelallisilla yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 92 140 euroa. Asuntovelallisilla lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla asuntovelkaa oli keskimäärin 89 300 ja yhden hengen asuntokunnilla 69 520 euroa.

Vuonna 2019 asuntokunnat maksoivat korkoja yhteensä 1,6 miljardia euroa eli reaalisesti kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntolainan korkoja niistä oli 842 miljoonaa euroa, mikä oli viisi prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 130 euroa velallista asuntokuntaa kohti, kun vastaava luku edellisvuonna oli 1 170 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 960 euroa. Velallisista asuntokunnista 61 prosenttia eli 878 200 asuntokuntaa maksoi vuodessa korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja vajaa kolme prosenttia eli 37 600 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Sisällys

1 Velat kasvoivat reaalisesti kaksi prosenttia.....	4
2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla.....	6
3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia.....	8
4 Kuudella prosentilla asutokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa.....	10
5 Asutokuntien korkomenot pienenevät edelleen.....	13

Taulukot

Taulukko 1. Asutokuntien lukumäärä ja velat 2002, 2007, 2018 ja 2019.....	4
Taulukko 2. Asutokuntien ja velallisten asutokuntien lukumäärä velkalajeittain asutokunnan rakenteen mukaan vuonna 2019.....	8

Kuviot

Kuvio 1. Asutokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2019.....	5
Kuvio 2. Asutokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa.....	5
Kuvio 3. Asutovelallisten osuus asutokunnista maakunnittain 2002, 2007, 2018 ja 2019, %.....	6
Kuvio 4. Asutokuntien keskimääräinen asutovelka asutovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007, 2018 ja 2019, euroa vuoden 2019 rahassa.....	7
Kuvio 5. Asutokuntien keskimääräinen asutovelka asutovelallista kohti asutokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007, 2018 ja 2019, euroa vuoden 2019 rahassa.....	9
Kuvio 6. Asutovelallisten asutokuntien keskimääräiset asutovelat viitehenkilön iän mukaan 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa.....	9
Kuvio 7. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2019.....	10
Kuvio 8. Asutokuntien, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa, velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2019, miljoonaa euroa vuoden 2019 rahassa.....	11
Kuvio 9. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa vuoden 2019 rahassa, asutokunnan rakenteen mukaan 2002–2019.....	11
Kuvio 10. Asutokuntien maksamat korot velallista kohti ja asutovelkojen korot asutovelallista kohti 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa.....	13
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	14

1 Velat kasvoivat reaalisesti kaksi prosenttia

Kotitaloudet velkaantuivat 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä nopeaa vauhtia, ja erityisesti asuntovelat kasvoivat selvästi vuosikymmenen loppupuolelle asti. Sen jälkeen on velkojen kasvuvauhti hidastunut, ja viime vuosina asuntokuntien muut velat ovat kasvaneet asuntovelkoja nopeammin.

Velallisia asuntokuntia oli vuonna 2019 kaikkiaan 1,45 miljoonaa eli 53 prosenttia kaikista asuntokunnista. Osuus oli sama kuin vuotta aiemmin. Vuodesta 2002¹⁾ on velallisten asuntokuntien määrä kasvanut 163 600 asuntokunnalla eli 13 prosenttia. Eniten kasvoi asuntovelallisten asuntokuntien määrä. Vuonna 2019 asuntovelkaa oli 875 900 asuntokunnalla eli 32 prosentilla kaikista, kun vuonna 2002 asuntovelallisia asuntokuntia oli 660 000, eli 28 prosenttia kaikista asuntokunnista. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli vuonna 2019 87 300 asuntokunnalla ja muuta velkaa 1,06 miljoonalla asuntokunnalla. Muita velkoja ovat esimerkiksi kulutukseen ja hankintoihin, kuten autoihin ja kesäasuntoihin otetut velat sekä vuodesta 2015 lähtien opintovelat.²⁾

Edellisvuodesta kasvoi eniten, 3,5 prosenttia, sellaisten asuntokuntien lukumäärä, joilla oli muuta velkaa. Lähes yhtä paljon, 3,4 prosenttia, kasvoi sellaisten asuntokuntien lukumäärä, joilla oli elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä pysyi edellisvuoteen nähden lähes ennallaan.

Kaikkiaan asuntokunnilla oli vuonna 2019 velkaa 126,9 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti kaksi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntokuntien veloista oli asuntovelkaa 89,6 miljardia, elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkaa 8,9 miljardia ja muuta velkaa 28,4 miljardia euroa. Eniten edellisvuodesta kasvoivat elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velat, 7,2 prosenttia. Muut velat kasvoivat 4,2 prosenttia ja asuntovelat vajaan prosentin edellisvuodesta. Asuntovelkoihin ei sisälly osuus taloyhtiön lainoista.

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2002, 2007, 2018 ja 2019

	2002	2007	2018	2019	Muutos 2018-2019, %
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 705 499	2 734 219	1,1
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 429 172	1 450 201	1,5
Velallisten osuus, %	55	58	53	53	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	877 478	875 909	-0,2
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	32	32	..
Opintovelallisia asuntokuntia	300 606	279 645
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	112 185	86 000	84 361	87 250	3,4
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa	885 665	1 067 991	1 021 656	1 057 494	3,5

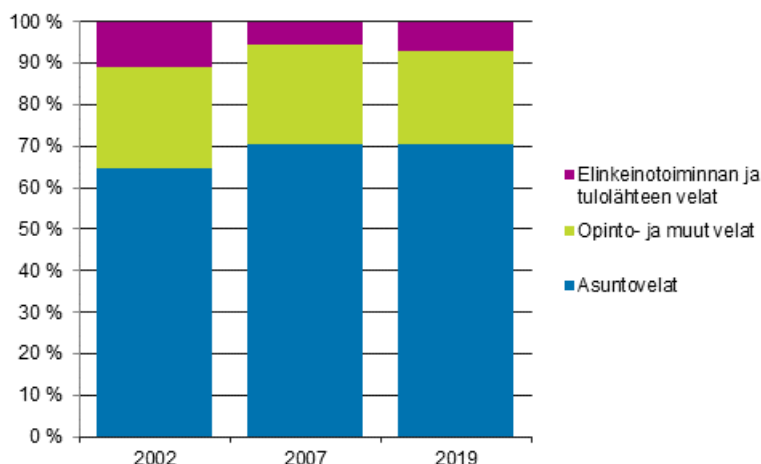
Vuonna 2019 asuntokuntien veloista 71 prosenttia oli asuntovelkoja. Asuntovelkojen osuus asuntokuntien kaikista veloista on vuodesta 2002 kasvanut kuudella prosenttiyksiköllä. Elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkojen osuus asuntokuntien veloista on samana aikana pienentynyt 11 prosentista seitsemään prosenttiin ja opinto- ja muiden velkojen 24 prosentista 22 prosenttiin. Suurimmat muutokset eri velkalajien osuuksissa tapahtuivat ennen vuotta 2008, jolloin asuntovelat kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia.³⁾

1) Vertailuvuosi on 2002, josta alkaen vertailukelpoinen aikasarja-aineisto on saatavilla.

2) Tuloverotuksessa ei vuodesta 2015 lähtien ole voinut vähentää opintolainan korkoja tuloverotuksessa, eikä verottaja enää kerää rahoituslaitoksilta niistä tietoja eritellysti. Tilastossa opintovelat sisältyvät vuodesta 2015 lähtien muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin.

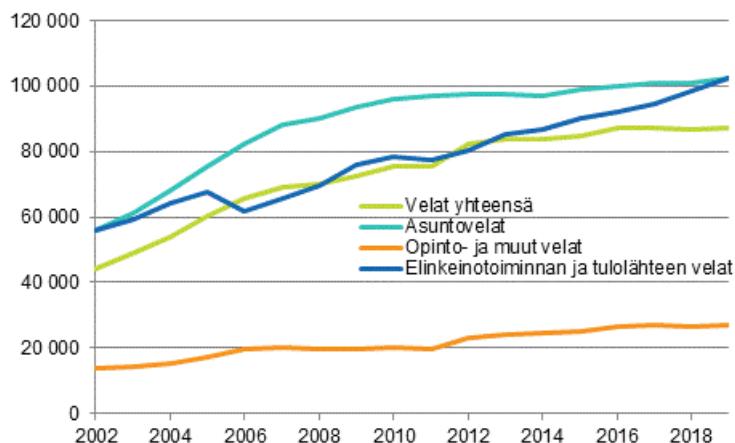
3) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 1) 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5–2,5 miljardia euroa eli 8–11 prosenttia muista veloista ja 2–3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2019

Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa vuonna 2019 keskimäärin 102 240 euroa, mikä oli 1,2 prosenttia edellisvuotista enemmän. Keskimääräiset asuntovelat kasvoivat 2010-luvulla reaalisesti kuusi prosenttia. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja asuntokunnilla oli vuonna 2019 keskimäärin 102 210 euroa velallista asuntokuntaa kohti, mikä oli 3,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Elinkeinotoiminnan ja tulolähteen keskimääräiset velat kasvoivat vuodesta 2010 reaalisesti 30 prosenttia. Opinto- ja muuta velkaa asuntokunnilla oli 26 850 euroa velallista asuntokuntaa kohti, eli vajaa prosentti edellisvuotista enemmän. Keskimääräiset opinto- ja muut velat kasvoivat 2010-luvulla reaalisesti 34 prosenttia.

Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa

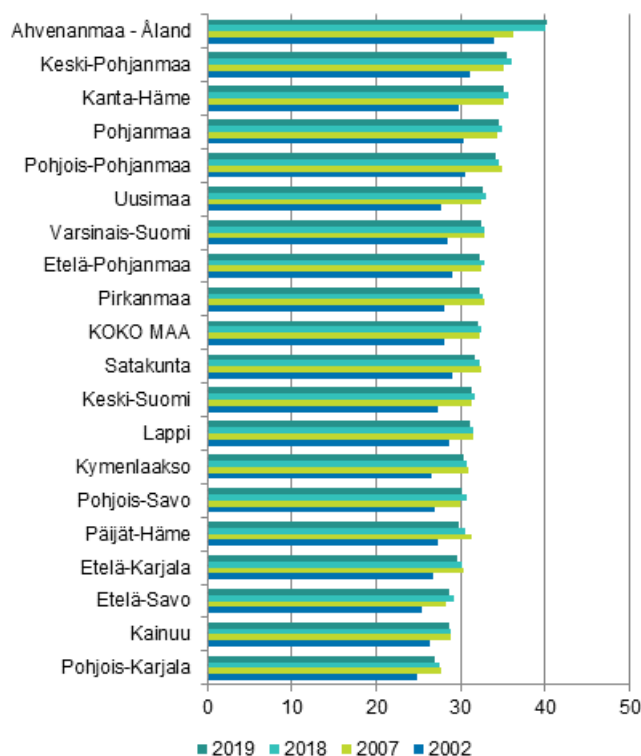
2 Suurimmat asuntovelat pääkaupunkiseudulla

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2019 oli Ahvenanmaan (40 %), Keski-Pohjanmaan (36 %) sekä Kanta-Hämeen ja Pohjanmaan (35 %) maakunnissa. Vähiten asuntovelallisia oli Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Etelä-Savon maakunnissa, missä alle 30 prosentilla asuntokunnista oli asuntovelkaa. Uudellamaalla asuntovelallisten asuntokuntien osuus (33 %) oli koko maan keskitasoa, mikä johtuu siitä, että etenkin Helsingissä vuokralla asuvien asuntokuntien osuus on suuri.

Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä on 2000-luvun alusta kasvanut eniten Uudellamaalla, Ahvenanmaalla ja Pirkanmaalla. Näissä maakunnissa asuntovelallisia asuntokuntia oli vuonna 2019 runsaat 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Vähiten asuntovelallisten määrä on kasvanut Kainuussa, missä asuntovelallisia asuntokuntia oli vuonna 2019 kahdeksan prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Asuntovelallisten lukumäärän kasvu hidastui 2010-luvulla selvästi verrattuna 2000-luvun ensimmäiseen vuosikymmeneen, ja joissain maakunnissa asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä on viime vuosina laskenut.

Vuonna 2019 asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä koko maan tasolla ei juuri muuttunut edellisvuodesta. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä kasvoi maakunnista vain Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla, molemmissa runsaan prosentin. Muualla Suomessa asuntovelallisten lukumäärä pysyi ennallaan tai laski. Eniten, noin kaksi prosenttia, asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä väheni Etelä-Savossa ja Kymenlaaksossa.

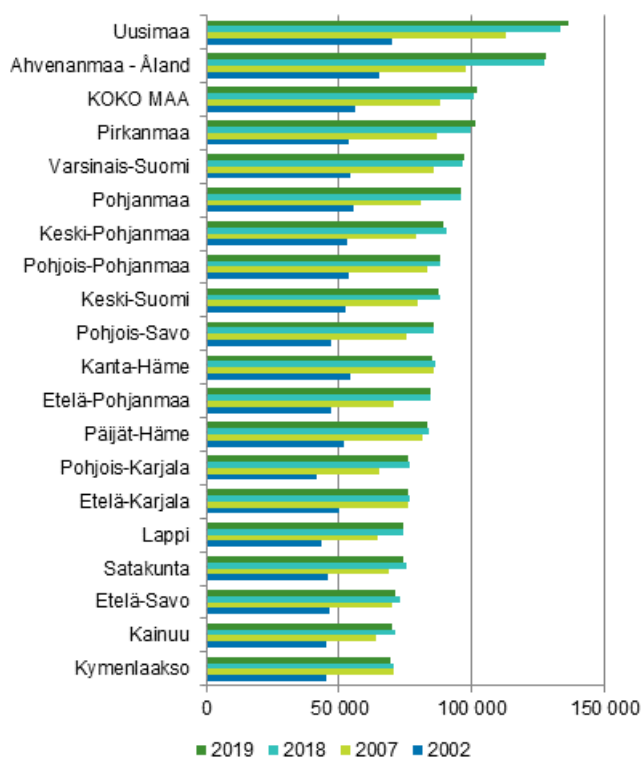
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007, 2018 ja 2019, %

Eniten asuntovelkaa oli Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakuntien asuntovelallisilla asuntokunnilla. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 136 550 euroa ja Ahvenanmaalla 127 730 euroa vuonna 2019. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuntovelallisia asuntokuntia oli suhteellisesti hieman vähemmän kuin koko maassa, 30 prosenttia asuntokunnista, mutta asuntovelat olivat siellä suurimmat. Pääkaupunkiseudun asuntovelallisilla oli vuonna 2019 keskimäärin 148 500 euroa asuntovelkaa. Maakunnista pienimmät asuntovelat olivat Kymenlaaksossa ja Kainuussa, keskimäärin alle 70 000 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohden. Edellisvuodesta asuntovelallisten keskimääräiset

asuntovelat kasvoivat eniten Uudellamaalla (2,4 %) ja Pirkanmaalla (1,6 %). Muualla Suomessa keskimääräiset asuntovelat pysyivät ennallaan tai pienenevät.

Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007, 2018 ja 2019, euroa vuoden 2019 rahassa

Asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi varsin nopeasti kaikissa maakunnissa ennen finanssikriisiä vuosina 2002–2007. Uudellamaalla, Pirkanmaalla sekä Pohjois-Savossa se kasvoi reaalisesti kymmenen prosentin vuosivauhtia. Hitaimmin asuntovelat kasvoivat Kainuussa, mutta sielläkin kasvuvauhti oli keskimäärin yli seitsemän prosenttia vuodessa. Vuosina 2007–2019 asuntovelat kasvoivat selvästi aiempaa hitaammin kaikissa maakunnissa. Eniten, 31 prosenttia, asuntovelat kasvoivat tänä aikana Ahvenanmaalla. Kanta-Hämeessä ja Kymenlaaksossa asuntokunnilla oli asuntovelkaa reaalisesti vuonna 2019 keskimäärin hieman vähemmän kuin vuonna 2007.

3 Lapsiperheet usein asuntovelkaisia

Asuntovelkojen yleisyyteen vaikutti paljon asuntokunnan ikä ja perhetyyppi. Useimmin asuntovelkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisten asuntokunnista 60 prosentilla oli asuntovelkaa. Harvinaisimpia asuntovelat olivat nuorimmilla ja vanhimmilla asuntokunnilla: alle 25-vuotiaiden asuntokunnista seitsemällä ja yli 65-vuotiaiden asuntokunnista 11 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2019.

Asuntovelat olivat yleisiä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Useimmin asuntovelallisia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, eli asuntokunnat, joissa oli vähintään kaksi aikuista sekä lapsia. Asuntovelallisia niistä oli 71 prosenttia vuonna 2019. Lapsiperheilläkin oli asuntovelkaa useimmin silloin, kun niiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias. Sen ikäisistä kahden huoltajan lapsiperheistä 79 prosentilla oli asuntovelkaa. Yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamilla asuntokunnilla oli asuntovelkaa harvemmin, 38 prosentilla kaikista. Kahden huoltajan lapsiperheisiin verrattuna oli yksinhuoltajien asuntovelkaisuus yleisempää hieman vanhemmilla asuntokunnilla. Yksinhuoltajista 45 prosentilla 35–44-vuotiaista ja 48 prosentilla 45–54-vuotiaista oli asuntovelkaa.

Lapsettomien asuntokuntien velkaantuneisuus vaihteli iän mukaan. Yhden hengen asuntokunnista 18 prosentilla oli asuntovelkaa vuonna 2019. Useimmin heistäkin olivat asuntovelallisia 35–44-vuotiaat, joista 36 prosentilla oli asuntovelkaa. Kahden aikuisen lapsettomista asuntokunnista asuntovelkaa oli 30 prosentilla. Niistäkin useimmin velkaisia olivat 35–44-vuotiaiden asuntokunnat, joista 60 prosentilla oli asuntovelkaa.

Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2019

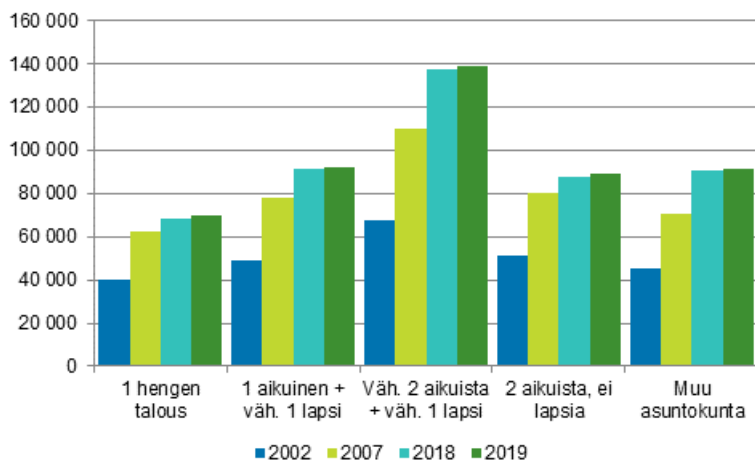
	1 hengen talous	1 aikuinen, väh. 1 lapsi	Väh. 2 aikuista, väh. 1 lapsi	2 aikuista, ei lapsia	Muu asuntokunta
Asuntokuntia yhteensä	1 221 456	111 361	434 806	830 699	135 897
Velallisia asuntokuntia	456 019	68 465	374 912	451 390	99 415
Velallisten osuus, %	37	61	86	54	73
Asuntovelallisia asuntokuntia	214 785	42 380	310 528	248 870	59 346
Asuntovelallisten osuus, %	18	38	71	30	44
Asuntokuntia, joilla opinto- tai muuta velkaa	322 307	45 208	262 714	345 358	81 907
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	14 872	2 163	29 442	30 871	9 902

Asuntovelallisilla kahden huoltajan lapsiperheillä oli asuntovelkaa keskimäärin 138 700 euroa vuonna 2019. Asuntovelallisilla yksinhuoltajaperheillä asuntovelkaa oli keskimäärin 92 140 euroa, lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla 89 300 euroa ja yhden hengen asuntokunnilla 69 520 euroa. Eniten asuntovelkaa, keskimäärin 155 830 euroa, oli niillä asuntovelallisilla kahden huoltajan lapsiperheillä, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias.

Ennen finanssikriisiä vuosina 2002–2007 kaikenlaisien asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat kasvoivat suunnilleen yhtä paljon, noin 60 prosenttia. Vuoden 2007 jälkeen ovat lapsiperheiden asuntovelat kasvaneet lapsettomia nopeammin. Lapsettomilla yhden ja kahden aikuisen asuntokunnilla oli vuonna 2019 asuntovelkaa reaalisesti noin 11 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Yksinhuoltajien asuntovelat kasvoivat samana aikana 18 ja kahden huoltajan lapsiperheiden 27 prosenttia.

Vuonna 2019 keskimääräiset asuntovelat kasvoivat hieman edellisvuodesta kaikissa asuntokuntatyypeissä. Suurin kasvu oli lapsettomilla kahden aikuisen asuntokunnilla (2,1 %) ja yhden hengen talouksilla (1,6 %).

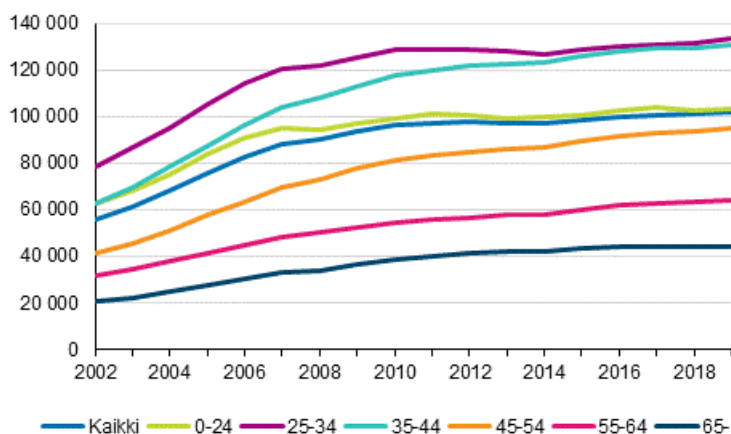
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007, 2018 ja 2019, euroa vuoden 2019 rahassa

Ikäryhmittäin tarkasteltuna asuntovelallisista eniten asuntovelkaa, keskimäärin 133 840 euroa, oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Lähes yhtä paljon asuntovelkaa oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias, keskimäärin 130 780 euroa. Vähiten asuntovelkaa oli asuntokunnilla, joissa viitehenkilö oli yli 64-vuotias. Yli 64-vuotiaiden asuntokunnilla oli keskimäärin 44 040 euroa asuntovelkaa vuonna 2019. Eniten edellisvuodesta, 1,7 prosenttia, kasvoivat 25–34-vuotiaiden ja 45–54-vuotiaiden asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat.

2010-luvulla vanhempien asuntovelallisten asuntokuntien asuntovelat kasvoivat nuorempien asuntovelkoja nopeammin. Alle 35-vuotiaiden asuntovelallisten asuntokuntien asuntovelat kasvoivat vuodesta 2010 vuoteen 2019 noin neljä prosenttia, kun 45–54-vuotiaiden ja 55–64-vuotiaiden asuntokuntien asuntovelat kasvoivat samana aikana 17 ja yli 64-vuotiaiden 14 prosenttia.

Kuvio 6. Asuntovelallisten asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat viitehenkilön iän mukaan 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa

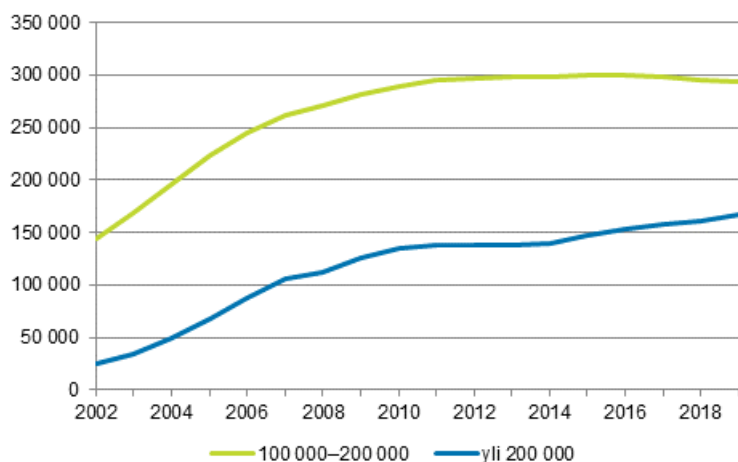

4 Kuudella prosentilla asutokunnista velkaa vähintään 200 000 euroa

Vuonna 2019 vähintään 200 000 euroa velkaa oli 166 700 asutokunnalla eli 6,1 prosentilla kaikista ja 11,5 prosentilla velallisista asutokunnista. Asutokuntien kaikista veloista niillä oli 43 prosenttia ja asutovelosta 42 prosenttia. Asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli vuonna 2019 neljä prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vähintään 300 000 euroa velkaa oli 60 300 asutokunnalla eli 2,2 prosentilla kaikista ja 4,2 prosentilla velallisista asutokunnista. Sellaisten asutokuntien määrä kasvoi seitsemän prosenttia edellisvuodesta. Neljänneksellä kaikista velallisista asutokunnista oli velkaa korkeintaan 10 000 euroa ja puolella korkeintaan 50 000 euroa.

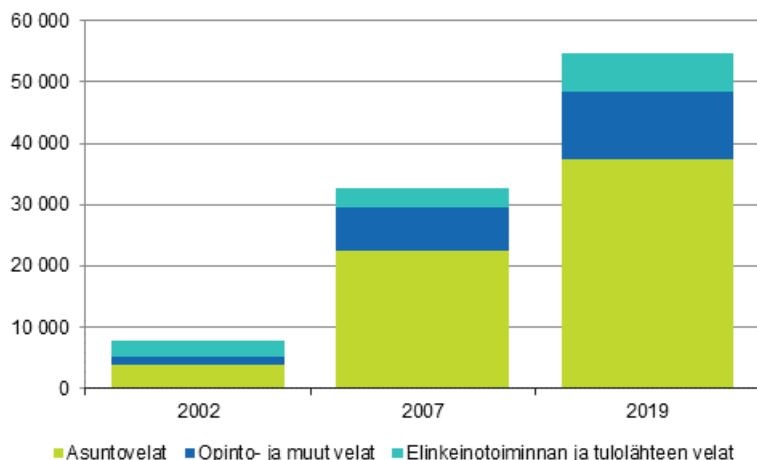
Sellaisten asutokuntien, joilla oli paljon velkaa, lukumäärä kasvoi etenkin 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana. Vuonna 2002 asutokuntia, joilla oli velkaa vuoden 2019 rahassa vähintään 200 000 euroa, oli 24 600, eli prosentti kaikista ja noin kaksi prosenttia velallisista asutokunnista. Vuoteen 2010 mennessä sellaisten asutokuntien lukumäärä oli kasvanut yli viisinkertaiseksi, 135 000 asutokuntaan. Vuoden 2010 jälkeen suurten velkojen määrä on kasvanut huomattavasti hitaammin. Vuosina 2010–2019 asutokuntien, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, lukumäärä kasvoi 31 700 asutokunnalla eli 23 prosenttia.

Kuvio 7. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2019

Lähes kaikki asutokunnat, joilla oli paljon velkaa, olivat asutovelallisia. Asutokunnista, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, 94 prosentilla oli asutovelkaa vuonna 2019. Suuret velat olivat yleisiä myös niillä asutokunnilla, joilla oli elinkeinotoiminnan tai tulolähteen velkaa. Niistä 63 prosentilla velkaa oli vähintään 100 000 ja 37 prosentilla vähintään 200 000 euroa.

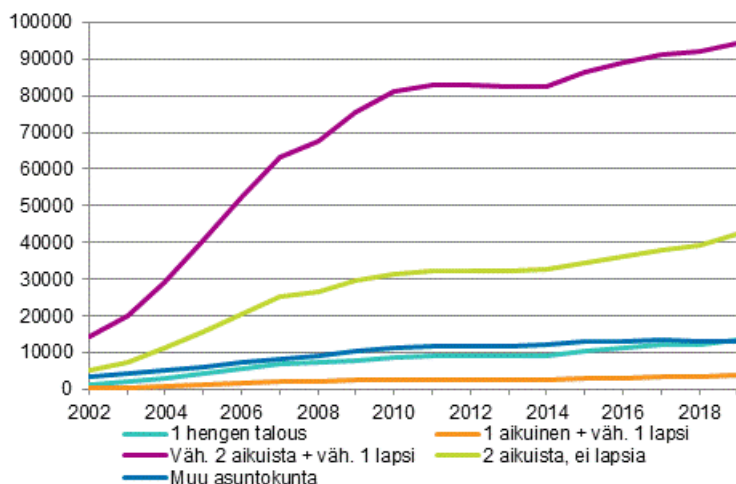
Kuvio 8. Asuntokuntien, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa, velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2019, miljoonaa euroa vuoden 2019 rahassa

Suhteellisesti eniten suuria velkoja oli Ahvenanmaalla, missä 12 prosentilla kaikista asuntokunnista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudun ja muun Helsinki-Uudenmaan asuntokunnista yhtä paljon velkaa oli noin kymmenellä prosentilla. Muualla Suomessa niin suuria velkoja oli 4–5 prosentilla asuntokunnista. Eniten näin velkaisten asuntokuntien määrä kasvoi pääkaupunkiseudulla, kahdeksan prosenttia edellisvuodesta.

Useimmin suuria, vähintään 200 000 euron asuntokuntakohtaisia velkoja, oli kahden aikuisen asuntokunnilla. Kahden huoltajan lapsiperheistä 94 200 asuntokunnalla eli 25 prosentilla velallisista oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista niin paljon velkaa oli 42 200 asuntokunnalla eli yhdeksällä prosentilla velallisista asuntokunnista. Yhden hengen talouksista niin velkaisia oli kolme ja yksinhuoltajista viisi prosenttia velallisista.

Kuvio 9. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 200 000 euroa vuoden 2019 rahassa, asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2019

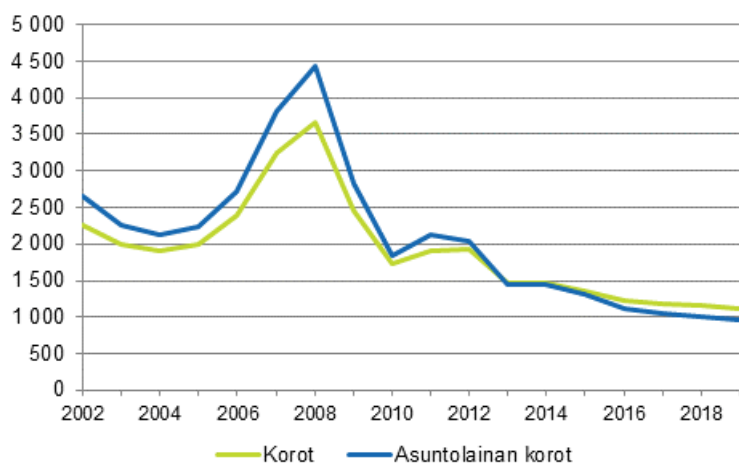
Velkojen rasittavuutta olisi syytä tarkastella suhteessa asuntokunnan käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2019 osalta tulotiedot ja velkaantumisasteet päivittyvät vuoden 2021 tammikuussa. Vuonna 2018 oli 263 500 asuntokunnalla velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Niin paljon velkaa oli kymmenellä prosentilla kaikista ja 18 prosentilla velallisista asuntokunnista. Asuntokuntien kaikista veloista heillä oli 48 prosenttia. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asuntokunnalla eli kahdeksalla prosentilla velallisista asuntokunnista. Kaikkien asuntokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli 111 prosenttia vuonna 2018, kun se vuonna 2002 oli 70

prosenttia. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2018 on saatavilla [velkaantumistilaston katsauksesta](#) sekä tilaston [tietokantatauluista](#).

5 Asuntokuntien korkomenot pienenevät edelleen

Vuonna 2019 asuntokunnat maksoivat korkoja yhteensä 1,6 miljardia euroa eli reaalisesti kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntolainan korkoja niistä oli 842 miljoonaa euroa, mikä oli viisi prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,4 miljardia euroa eli 3 670 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2019 rahassa. Vuonna 2019 asuntokuntien korkomenot olivat 44 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2002, vaikka niiden velat ovat tänä aikana yli kaksinkertaistuneet.

Kuvio 10. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2019, euroa vuoden 2019 rahassa

Vuonna 2019 asuntokunnat maksoivat korkoja keskimäärin 1 130 euroa velallista asuntokuntaa kohti, kun vastaava luku edellisvuonna oli 1 170 euroa. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 960 euroa. Velallisista asuntokunnista 61 prosenttia eli 878 200 asuntokuntaa maksoi vuodessa korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja vajaa kolme prosenttia eli 37 600 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asutokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asutokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asutokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallinnolle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asunovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asutokunnat eli ns. asutokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa tilastokeskus.fi/Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin. Vuodesta 2015 lähtien opintovelat sisältyvät muihin velkoihin ja opintovelkojen korot muihin korkoihin. Muutos johtuu siitä, etteivät velalliset saa enää vähentää opintolainan korkoja verotuksessaan, eikä verottaja siksi kerää niistä enää tietoja eritellysti.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm, Tilastokeskuksen rahoitustilinpidoissa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana. Velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsitteen osalta.

Lisätietoja

Auli Hämäläinen 029 551 3615
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2019, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-8793 (pdf)